

DIARI CATALÀ

POLÍTIC Y LITERARI

ANY II

BARCELONA — DIMARS 7 DE SETEMBRE DE 1880

436

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ: FERNANDO, 32, 1.er — SUCURSAL EN GRACIA. — DEVANT DEL TEATRO, DEPÓSIT DE MÁQUINAS DE CUSIR.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ. — Barcelona, un mes 5 rals | Fora, un trimestre, 20 | Estranger, (unió postal) trimestre, 40

SANTS DEL DIA. — Santa Regina. — QUARANTA HORAS. — Parroquia mayor de Santa Agnès.

Espectacles.

TEATRO DEL ODEON. — Demà dimecres, monstruós espectacle! qual duració serà de 5 à 6 horas. — Lo reputat drama en 5 actes, Lázaro el mudo. — Lo estrepitosament aplaudit drama en 4 actes, La inquisición por dentro y sus mártirios. — La xistosa comèdia catalana, Los polvos per matar ratas.

TEATRO ESPANYOL. — Companyia d'òpera italiana. — Dia de moda. — Avuy, la òpera en 4 actes, Il Trovatore. — Entrada 3 rals. A dos quarts de nou.

Funcions per demà tard, la òpera en 3 actes, Lucía. — Nit, la òpera en 4 actes, Un ballo in maschera.

TEATRO TIVOLI. — Avuy, funció de Moda á càrrec de la Societat Julian Romea. — Segona audició del célebre quarteto Svea. — A dos quarts de nou. La aplaudida sarsuela en 3 actes, El Juramento. — En lo primer intermedi lo célebre quarteto Svea cantarà La Aurora quarteto del Mestre Alt ab solo de mezzo soprano cantat per la senyoreta Tornquist. — En lo segon intermedi cantarà dit quarteto El baile nacional de Suecia del mestre Sadermann. — Entrada 2 rals.

TON RETIRO. — Avuy á dos quarts de nou. — Prencenhi part lo senyor Serret y sos deixables cegos. — La voz del corazon. — Meditacions segona y quarta de Serret. — Ball, Las odaliscas. — Fantasia pera violí. — Lo proverbi, Asirse de un cabelllo. — Entrada un ral y mitx. — No 's donan salidas.

PRAT CATALA. — Saló d' istiu. Avuy á dos quarts de nou. — Concert per la reputada Banda de Artilleria. — Entrada 4 quartos.

CIRCO EQUESTRE BARCELONÉS DE ALEGRIA Y CHIESI. — Plassa de Catalunya. — Avuy á dos quarts de nou. — Funció escullida composta dels més brillants treballs, prenenhi part los célebres germans Dare y la aplaudidísima pantomima La lámpara maravillosa. — Entrada 3 rals.

CONCERTS D'EUTERPE EN LO BONRETIRO. — Demà dimecres festivitat de la Verge tindrà lloc lo desé concert matutinal per lo coro y la orquesta d'Euterpe que dirigeixen los senyors Rodoreda y Ribera (J), à tenor del següent programa:

Primera part. — Coro ab orquesta. — A Monserat, de Clavé. — Sinfonia. La neige, de Auber. — Idilio, à veus solas. La nina dels ulls blaus, de Clavé. — Sinfonia. Ecos del Tívoli, de Manent. — Idilio, à veus solas. La matinada del Ampurdá, de Ventura. — Jota coreijada. Las galas del Cinca, de Clavé.

Segona part. — Cantata, coro y orquesta. A la musa catalana, de Ribera. (C). — Sinfonia. La Muntanya de pòrtic, de Auber. — Epitalami, à veus solas. La toya de la núvia, de Clavé. — Segona sinfonía

sobre aires populars catalans, de Ribera. — Coro descriptiu, à veus solas. Pel Juny la fals al puny, de Clavé. — Polka coreijada. Esther, del mateix. A las 7 del dematí. — Entrada 2 rals.

Reclams

RELLOTJES

Nou y variatt assorti en remontoirs desde 2 duros un. En nikel màquinas garantidas per 5 anys, desde 4 duros. En plata desde 5 y en or de lley desde 18 duros. Basar Parisien, Rambla del Centre, 35, al costat del Passatje de Bacardí.

HERPES,

sarna, escrófulas y demés humors, aixis interns com externs. No descuidar que'l Rob antiherpétich de Dulcamara compost del Dr. Casasa, es l'únic que 'ls cura radicalment, sens que may donguin senyal d' haber existit. — Vejisi lo prospecte. — Unich deposit. — Gran Farmacia del doctor Casasa, plassa de la Constitució, cantonada al carrer de Jaume I.

LA EMPERATRIZ

3 ESCUDILLERS BLANCHS 3.

ANTIGA TINTORERÍA

DEL CENTRO.

CARRER DE LA LLIBRETERIA, 13.

En aquesta acreditada casa 's renta la roba de caballer sens descosirla, deixantla com nova. Especialitat en tenyir vestits de seda y mocadors de crespó.

No equivocarse. Llibreteria, 13.

GRANATE

montat fi, en or. Gran baratura en arredades, medallas, monedes, y anellas última novetat. Basar Parisien, Rambla del Centro, 35, al costat del Passatje de Bacardí.

VENEREO.

Sa curació es prompta, radical y segura, sense mercuri, copaiva ni altres preparacions perjudicials, per medi del AIXEROP ANTI-VENEREO DEL Dr. CASASA. — Gonorrreas, llagas, tumors, dolors, estrenyiments; l' venereo, en tots les seves formes, per crònic que siga, se cura prompte y bé ab aqueix inimitable Aixerop, exclusivament vegetal. — Vegis lo prospecte. — Dirigir-se al Dr. CASASA en sa GRAN FARMACIA, plassa de la Constitució, cantonada al carrer de Jaume I.

AVÍS als senyors PROPIETARIS

Baratura en los papers pintats pera decorar, habitacions, y gust en la colocació per Joseph Ventura.

Totas las personas que desitxin fer empaperar, trobarán un gran y variat assortit desde l' preu de 2 rals pessa en endavant. — Se reben encárrechs pera portar los mostruaris á domicili, Sant Pau, 32, botiga.

Colegi de Sant Ildefons

COPONS, 7, BARCELONA.

Primera y segona ensenyansa. — Ensenyansa mercantil completa. — música. — Dibuix. — Gimnastica. — Carreras especials. — Idiomas. — Professorat numerós y escullit.

Espacions é higienich local. Métodos especials d' ensenyansa.

Axerop

DEPURATIU (Mauri), bo pera totes edats; n' hi ha prou ab 4 ampollas, prenenhi seguidas, pera la curació dels herpes venéreos, sifilitichs y escrofulosos. Farmàcia de Nostra Senyora del Remey, carrer Tallers, 44. — Consulta médica de 11 a 1 gratis.

Joaquim Ortiz

L' únic mestre que ab 8 llissons ensenya de ballar pera sortir d' un compromís y ab altres tantas la perfecció de ballar en un saló. No hi han classes generals. — Hospital, 96, pis primer.

METALL

BLANCH GARANTIT. — Rich y abundant assortit ent tota classe d' objectes pera us doméstich. fondas y cafès. — Especialitat en cuberts desde 2 rals parell. Basar Parisien, 35. Rambla del Centro al costat del Passatje de Bacardí.

VERMOUTH DE TORRAS.

Aqueix ví, lleugerament amarch, pro d' un sabor agradable y d' un aroma esquisit, está compost ab plantas sumament medicinals y salutíferas.

Es tònic, estimulant y anti-nerviós, y convé particularment, barrejat ab aigua, als convalecents, á las personas débils y nerviosas, als que pateixen del ventrell, dolors de cap, etc., etc. De venda en las principals farmacias y en casa de son autor

Rambla de Sant Joseph, n. 9.

Secció d' economia DOMÉSTICA.

PREUS corrents á la menuda dels articles de consum domèstich, en los mercats de Barcelona en lo dia d'ahir.

Carns y despullas sense variació. (Publiquem los preus en los números dels dijous y diumenges.)

Raim moscatell á 5 y 6 quartos la lliura.			
Patatas. á 2 id. id.			
Sigrons á 4, 6 y 8 id. id.			
Tomatechs de Mataró.			
De pera á 5 y 6 pessetas quintá.			
Ensiam, 1 un quart.			
Ous del país á 5 rals la dotzena.			
Id. estrangers á 4 rals y mitx id.			
Préssechs los millors á 2 y 3 quartos un.			
Taronjas á 14 y 16 quartos dotzena.			
Pebrots á 1 quart un.			
Monjetas tendras Tarragoninas			
son las millors; petitas á 7 y 8 quartos lliura.			
Id. id. de las grossas á 4 y 5 id. id.			
Id. rénegas á 4 id. id.			
Alberginias á 5 quartos dotzena las millors.			
Figas sajolas á 5 quartos dotzena.			
Cols á 1, 2 y 3 quartos una.			

Pescaterías. — *Mercat del demàt.* — Escás en cantitat y menas de peix; congra que's venia á 5 rals la terça; pagell á pesseta; llagosta á 22 quartos; com també la llissara, castanyola á 20 y tunyina á 18; surell y saitó á 16 y sardineta á 12.

Mercat de la tarda. — Llus á 30 quartos; molls y congra á 4 rals y mitx; tunyina á 16 quartos; com també boga y saitó y la sardineta á 10.

Secció de Noticias BARCELONA

Junta Municipal d' Associats. — Ahir no pogué celebrarse la sessió qu' estava anunciada, per no haverse reunit prou número d' individuos.

En aquesta reunió havia de donar-se compte dels treballs fets per la Comissió nombrada, á fi de dictaminar sobre'l nou impost de portes surtints, lletreros, etc.

Visita. — Hem tingut lo gust de rebre en nostra redacció lo primer número del periódich bi-setmanal, que ab lo nom de «El Filtro» se publica en Sant Fernando. Lo felicitém per las ideas de progués que l' animan y le desitxém llarga vida.

Despedida. — Ab lo ball «Un ramo de azucenas», se despedí lo diumenge al vespre del públic barceloní, en lo Bon Retiro, la senyoreta Canetta, que fou obsequiada ab alguns rams de flors y una corona de llaurer ab aglans d'or.

Lo teatro era plé de gom á gom.

Una reunió en Balaguer. — Dintre pochs días se reunirá en Balaguer la Comissió gestora del ferro-carril central del Noguera Pallaresa, per impulsar los treballs que deuen portarse á cap per veure realisatats sos desitxos. Dintre poch se passarán las invitacions als individuos que forman dita Comissió, esperantse per això l' avís del senador senyor Maluquer.

La reunió de Tremp fou una manifestació unàime dels sentiments que animan als lleidenses per sentir lo xiulet de la locomotora y la reunió de Balaguer serà l' preliminar dels treballs verdaderament serios é importants, que deu realisar la Comissió y aunará l' esforços de la província per una obra de tan interès, atenent al carácter de la línia del Noguera.

No debém repetir lo que altra vegadas habém manifestat. Aplaudirem la reunió de Tremp, oferirem á aquella província tan olvidada nostre concurs y nostras foras, y estarém al costat de la Comissió gestora en tot quant cregui mes conducent al fi que's proposa. No's cansi de trevallar, que veurá lograts los seus desitxos.

Seqüestro de «La Publicidad». — Lo Jutjat de Sant Bertran, se presentá en la redacció de nostre estimat colega «La Publicidad», ab l' objecte de seqüestrar los números de dit diari en los que hi aparegué un article titulat *Un general y un arcalde* per lo qual se segueix causa criminal al colega.

Ho sentim.

Perfils madrilenyos. — L' «Imparcial» publica una colecció de retratos, siuetas ó perfils que diu trets del álbum d' un extranger, en lo qual estaban escrits baix lo nom de *Galeria electoral*.

Tots los dits retratos son simils bastant perfets y presentats ab la gracia que caracterisa als periodistas de Madrid, pero sobre tots hi ha lo del-Candidat retòrich sobre'l qual diu: «En Espanya n' hi han á mils: son los gansos del capitol conservats per la salvació de la patria: volen parlar á tota costa y sobre l' assumpto que surti al pas». Allí están aquellas frases sacramentals, *la nave del estado que va á encallar en las sirties del mar proceloso*; y alló de *el rayo mortifero de la revolucion*, ab lo de *España es un pais eminentemente agricola, católico y caballeresco*: Las sevas oracions omplirian fólios y fólios. En cambi la política no hi guanya res: May defensan grans ideas: sols se proposan fer un poch de sòroll, tirar unas quantas metàforas rodones com bolas de billar y que al dia següent los periódichs parlin d' ells: en tot candidat retòrich hi ha un Maquiavelo «en herbe», vulgar y visible.

Aquest retrato nos ha cridat l' atenció porque es lo mes perfecte, lo mes acabat, d' un parescut inmillorable y sobre tot copiat per la gent del «Imparcial» ab detalls tan preciosos y conjunt tan acabat que demostra un coneixement exacte del original; — que be'n ha pres lo tipo l' extranger del album! degueren dir la gent del «Imparcial».

Funció de benefici. — Lo divendres pròxim tindrà lloch en lo teatro del Bon Retiro lo benefici dels aplaudihs actors de la companyia que hi actúa, senyors Jaume Molgosa y Lluís Munts, en lo qual com a particular favor als beneficiats, se presentarà la societat coral «La Trompeta» á cantar algunas de sus escullidas pessas, entre elles la que ab lo títol de «L' As d' oros» se cantá en la serenata donada en obsequi de don Lluís Carreras.

Sortida. — Avuy surt de Barcelona cap á Puigcerdá, ab l' objecte d' assistir á las festas que's farán en aquella població, en honor d' en Cabrinety, lo nostre

delegat especial don Rossendo Arús y Arderiu.

Sobre las firas y festas. — Las dificultats que hi havia entre la Junta Directiva de firas y festas populars y la Comissió del Ensanche composta de personas de representació, quedaren ahir satisfactoriamente sanjadas en virtut d' una conferència celebrada entre dits senyors y l' Secretari de la Junta, quedant en obrar de comú acord á fi de portar á cap la suscripció y festejos.

Sabé d' una manera positiva que desitxant l' excelentíssim Ajuntament contribuir per sa part á la major animació de las firas y festas y sentí simpàtica la idea de instalar pabellons de luxo en la Gran-via, se está ocupant ab urgencia de dit assumptu, habent encarregat al categut arquitecto senyor Rovira la presentació del dissenyo pera sa aprobació.

Sobre 'l certámen de la Societat «Julian Romea». — En una atenta carta que tenim á la vista, se ns prega que fem constar que en lo lloch destinat per recullir las composicions remesas al certámen de la societat «Julian Romea», s' admeteren totas las que s' hi enviaren per tot lo dia 31 del passat mes d' Agost, segons està disposat en lo cartell y no s' admeteren las que s' hi van remetger mes tard.

Casas de Socorro. — Ahir foren auxiliats en la casa de Socorros del districte quart, una criada que fregant rajolas se clavá una agulla en la palma de la mà esquerra; un noy ab un cos extrany en lo conducto auditiu extern y altre que juntant en lo carrer se fracturá los dos ossos del antebràs dret.

Desgracia. — Jugant ab altres caigué un noy de 10 anys, fentse una ferida en lo front, que tingué de curàrseli en la casa de Socorros del districte de les Dressanas.

Robo. — Ahir los lladres entraren en un pis del carrer de Sant Antoni, sense fractura de porta, emportàntsen algunes pessas de roba.

Los lladres segueixen sense novetat.

Detingut. — Ho fou ahir tarde un subjecte que habent entrat en un pis del carrer del Arch del Teatro, s' emportà alguns mocadors de las vehinas del pis y vuit duros.

CATALUNYA

Tortosa 5. — Lo pont de barcas en l' Ebro està en un estat tant lamentable que's fa necessaria sa prompta reparació, si es que's volen evitar desgracias. Per medi de la premsa s' ha cridat l' atenció del senyor Arcalde primer, del Gobernador civil y dels diputats provincials, pero aquesta es l' hora que no hem vist cap disposició encaminada á tal objecte.

— Durant tot lo dia d' ahir recorregueren los carrers d' aquesta ciutat, la comparsa nomenada «Dansa Tortosina», que sigue molt celebrada per sos treballs de pantomima y la comitiva de empleats de la Real Confraría de la Verge de la Cinta, accompanyada de músicas y dulsaines, al objecte de recullir donatius pera celebrar las festas en honor de nostra patrona. L' Ajuntament ha destinat 2,000 pessetas pera tals festas.

Roquetas 5. — Lo gitano que dias enrera va matar á sa esposa, essent després agafat per la Guardia civil en la estació de Amposta, s' ha suïcidat en la presó prenent una gran cantitat de mistos. Se conta que aqueixa fatal resolució estigué inspirada pe'ls remordiments, que li feyan insopportable lo pes de son crim.

MOVIMENT CIENTÍFICH Y ARTISTICH.

«Galeria artística de pintores españoles contemporáneos.» — Han aparegut los quaderns 8 y 9 d'aquesta luxosa publicació, en los que s'reparteix una acabada reproducció d'un quadro al oli del senyor Armet, titolat *La Aplicació*, representada per una nena ab un llibre obert á la mà.

La Galeria, anuncia en las escubertas dels mateixos quaderns, que publicarà reproduccions de quadros dels senyors Gisbert, Madrizo, germans Masriera, Vayreda y molts d'altres, ademés dels que te ja anunciats.

Tot aixó fa que cada dia sia mes ben acceptada aquesta obra, que honra molt als senyors Serrallonga y Miralles.

Vetllada literaria musical. — En la vetllada que avuy celebrarà lo «Centro Gracien-se» á las vuit del vespre, s'hi llegirán treballs de las senyoras Massanés y Moncerdá y dels senyors Soler, Ubach, Guimerá, Roca, Casademunt, Verdú, Franco, Careta, Masriera, Garriga, Dalmases, Company, Damians y altres. Lo distinguit deixable del Conservatori de Bruselas senyor Daniel y los pianistas senyors Bosch y lo violinista senyor Pujol, alternarán executant varias pessas musicals.

LA MISTURA PERA TERCIANAS DÉ JAYNE pera curar las calenturas, las febres intermitents y remitentes, etc. Aqueixas enfermetats penosas están molt generalment desarreladas per aquest remey quant se'l pren seguit á la lletra las instruccions.

TRACTEU PROMPTEMENT, LOS FLATOS, DIARS REA, disentería, cólera-morbo y las debilitat, de istiu, ó tota enfermetat intestinal, ab lo Balsam Carminatiu del doctor Jayne de Filadelfia, y obtindréu alivio rápit y segur.

PERA ALIVIAR PROMTE L'AUFECH probéu l'Expectorant del Dr. Jayne de Filadelfia, que obra promptement, vencent la contracció convulsiva dels conductes respiratoris y causant la evacuació de las mucositats que 'ls embrassen. Pera la tos ferina y ronquera, aquest medicament es igualment beneficiós, mentres que pera totes las enfermetats pulmonars y bronquials, es tant un paliatiu com un curatiu y un segur y prompte remey pera tota tos y costipat obstinat.

Secció de Fondo

DOCUMENT.

Lo document publicat per lo periódich de Burdeos *«La Guienne»*, á què's referia avans d'ahir lo nostre corresponsal de París, y que tant ha alarmat als republicans de la vehina nació, diu aixis:

Ab ocasió dels decrets de 29 de Mars, una part de la prempsa ha vivament atacat á las congregacions no autorisadas, representant-
tantlas com á centres d' oposició al govern de la República.

Lo pretext d'aqueixas acusacions era l'silenci observat per ditas congregacions que, en efecte, no han demanat encara la autorisació que l'segon decret las obligaba á solicitar.

Lo motiu de la seva abstenció era, no obstant, molt different del que se las hi atribueix y las repugnacions políticas no hi entraban per res. Convensudas de que «la autorisació» que, en l'estat actual de la legislació francesa, confereix lo privilegi de la personalitat ci-
vil, es un favor y no una obligació, no han cregut posarse en oposició ab las lleys, continuant vivint baix un règim comú á tots los ciutadans.

No es pas que elles desconeixin las ventatjas unidas á la existencia legal; pero no pensan pas que'ls hi convingués buscar días ventatjas en circumstancies que haurian fet in-

terpretar semblant pas com una condemna de son passat y com una confessió de una il-legalitat del qual elles no s'creyan culpables.

Per fer cessar tota mala intel·ligència, las congregacions de que's parla no posan pas dificultats en protestar de son respecte y sumissió á las actuals institucions del país.

La dependència en que estan respecte á la glesia, á la que deuen sa existència, no las constitueix pas en estat d'independència respecte al poder secular. Jamay han tingut semblant pretensió, com ho acreditan sas constitucions respectivas y sa historia.

Lo fi moral y espiritual que's proposan, no 'ls hi permet pas lligarse exclusivament á cap règim polítich ni tampoch excluirne cap. No tenen elles altra bandera que la de la caritat cristiana y creurian comprométrela posantla al servey de causas mutables y d'intéssos humans. «Retxassan, donchs, tota solidaritat ab los partits y pasions políticas.» En fi, no s'ocupan de cosas relatives al govern temporal, sino per ensenyar, per la paraula y per lo exemple, la obediència y l'respecte que son deguts á la autoritat, que té á Deu per orígen.

Tals son los principis que han inspirat fins avuy sos pensaments y sos actes; estan resolts á no separarse d'ells jamay.

Aixis es que no poden menos de alimentar la esperansa de que 'l govern acullirà ab benevolència «las declaracions sinceras y lleals» de que elles prenen la iniciativa, y que plenament assegurat dels sentiments que las animan «las deixarà continuar lliurement» las obras de oració, instrucció y caritat, á las quals han dedicat sa vida.

A continuació hi va la següent declaració:

Jo, l'infrascrit (ó infrascrita) superior ó general de la congregació de.... després de sentir lo paré de mon consell, declaro en mon nom y en lo de mos germans que 'ls pensaments y sentiments expressats en la nota anterior son los de tota la nostra congregació y estém resolts á conformar ab ella la nostra conducta.

Correspondencias

DEL DIARI CATALÁ.

DIARI D' UN «TURISTA» EN SUISSA

Carta novena (1).

NEUHAUSEN (Baden) 10 d'Agost de 1880, á las 11 de la nit.—Estich maravellat; vinch de la terrasse de veure lo gran riu. La lluna 'l fa brillar sobre la fosca com una ratlla de plata; la veu bramolant de la cascada y la única que romp la calma y silenci d'aquesta nit magnifica. Un oreig suau y fresch que las aiguas envian apar que bressi la naturalesa adormida; la pregaria acut espontànea als llabis y lo cor s'abandona confiat en brassos d'una armonia misteriosa que 'l porta á mons descogneguts.

¿Quànt temps he passat embadalit en tan-
tas maravellas? No hu sé; entro en la sala del hotel y veig que son las onse. Sols tres per-
sonas quedan en ella; una noya que toca 'l piano, un jove que gira 'ls fulls, probable-
ment son marit, y una senyora, viuda á judi-
car per son trajo de dol, y mare de la noya á
júdicar per sa semblansa, que fulleja distreta
varios llibres sobre una taula y ab sas repeti-
das miradas indica als dos enamorats qu' es
hora d'anar á retiro. Ma arribada 'ls decidi-
deix; las últimas notes de un nocturno de
Chopin ressonan encara, quan sento lo cop-
sech de la tapa del piano y veig alsarse á la
virtuosa, rossa com un fil d'or; son inglesos,

(1) En la carta octava, publicada avans d'ahir, se posa per errada d'impremta que lo cim del Bachtel te 111 metres en lloc de 1119.

En la carta del 21 d'Agost, pág. 168, col. 3.ª de *La Veu de Catalunya*, va posarre «correu embalat» en lloc de «instalat.»—(Nota del A.)

penso, y al passar aprop meu y saludarme ab lo cap, *good night* 'ls dich y *good night, sir*, me respon la vella; los joves estich segur que ni m' han sentit. ¡Deu 'ls fassa ben cassats!....

Tan bon punt son fora, truco y demano paper y ploma; lo criat me 'ls porta de mal humor, apaga las velas del piano y 'm deixa sol en lo inmens saló; un gran quinqué fa mes visibles las tenebres que 'm voltan. Lo criat, tieso com un autòmat, me pregunta si vull res mes; es un alemany de fonda, d'aqueixos que si 'ls hi demaneu un *Regenschirm* vos diuhen molt serios que d'un paraiguis s'en diu en alemany un *parapluie*. Fa uns ulls de son que si me 'l miro gayre, me l'encomana; no—li responch,—ja podeu anar al llit.—¿A quina hora vos havém de despertar?—A las sis.—*Gute Nacht, mein Herr.*—En paus.

Siguémi; vingan las notas y descapdellém. La cascada fa arribar fins aquí sa sorda veu; potser ella m' inspiri. Molt ho necessito, per que aquest criat m' ha fet venir una passió de riure que mata tota inspiració. De segur qu' á n' ell tant se n' hi en dona del Rhin com de la lluna.... Mes comensém, que á n' aquest pas, demà 'm tocarán las sis sens haver fet res.

Al arribar aquí aquesta tarda á un quart de sis, m' he fet ensenyar lo camí y lo criat, encar que 'l cel estava quasi del tot seré, m' ha fet pendre un paraiguis. Desde lo gran terrat del Hotel se domina perfectament la catarata y tot lo curs del Rhin en una gran extensió. He baixat per lo bosch comú al Hotel Bellevue y al sumptuos *Schweizerhof* y, atravesant l'ample carretera, he fet cap al castell de Woerth, torre quadrada y poch elegant que s'alsà quasi al nivell del riu devant per devant de la cascada. Allí he comprat fotografias, he pres bitllet y m' he embarcat. ¡*Teneo te, Rhenum!* podria dir, parodiант á Scipió l'Africá, si no 'm tingüés ell á mi; efectivament la barca, xata y moguda ab un sol rem, sumseja com si patís de convulsions: es que la corrent, fuetejada per lo saltant, es fortíssima y enganyadora y 's necessita puny y trassa pera tallarla obliquament fins al altre marge sens deriyar ni fer un capgirell. Tot fent la travessia pot contemplar en tota sa amplada de 115 metros lo saltant, estimbantse ab furia irresistible de una alsada de 15 á 20 y aixecant de cap á cap torbellins de blanquissima escuma.

En lo centre d'ell sobressurt, desafiant las iras de las aigues, un gros penyal, en quin cim s'hi veu rumbejar grotescament una tenda, ó mellor dit un paraiguis de ferro, obra dels manyans y forjadors de Neuhausen; al devant nostre, hi fa via una barqueta, sense por als gorchs y remolins que á cada costat del penyal amenassan xuclarla. Enveijo pero no imito als ardits navegants; en terra, lo que vulgan, pero contra l'aigua no tinch defensa. Segueixo donchs, prudentment cap al altre marge, ahont desembarco al cap d'uns sis m'nuts, y pujo de dret á la Fischetz, galeria de ferro que avansa fins á sota mateix del saltant protegida per una gran roca. Prench lo impermeable de cauchú y avanco fins al extrem de la galeria. L'efecte es imposant; aquella massa immensa d'aigua, al trabucarse, alsa un bram qu' esgarrafa; las onades corren desfetas á engolirse en lo precipici udolant ab furia, topantse y retopantse, perseguintse, empenyentse, lliscant, rodolant, esquitxantse, desfentse al fi en polsina finíssima, que torna á pujar convertida en nuvolada, pintada ab tots los colors del iris quan reb lo bes del sol, vaporosa y fantàstica quant aquest s'allunya. Las columnas y montants de la galeria tronollan al pahoró terratrémol y mes d'un cop algun bras d'aigua se precipita sobre d'ella amenassant engolirla; no obstant las febles barras resisteixen victoriosas la impensada escomesa y tot se reduheix á un bany gratis que pren lo descuryat expectador. Comprend per experiència quant útil es lo impermeable y no m' raca lo franch que m' en fan pagar. Se va fent tart y pujant depressa per los zigzags de la montanyeta, visito lo Känzeli, túnel

obert en la roca sobre la cascada y lo kiosco ab vidres de colors, prop ja del cim, que la domina en tota sa amplada y majestat. Lo cel s' ennegreix y apreto l' pas tot benehint la previsió del criat que m' ha fet emportar lo paraigas. Arribo al castell de Laufen y m' en hi entro per la primera porta que m' ve al devant: es escusada, pero avanso resoltament y trobo un bailete que á través de quatre ó cinch salas mitj foscas, totes encatífadas y adornadas d' atapahits cortinatges, me conduheix al balcó-miranda. No se si ho fa l' temps, pero m' sembla que la fama exagera molt la belleza d' aquest punt de vista, mes dilatat, pero menos poétich. Dono una propina al baylet y surto del castell per un pati amurallat d' aspecte militar, perseguit per los lladruchs d' un gossás, afortunadament amarrat ab una cadena. M' interno á l' esquerra per un bosquet que baixa fins al Túnel y lo inmediat Pont sobre lo Rhin, los mateixos que fá duas horas he passat ab lo tren. Plovisquejaba y trons llunyans amenassaban forta borrasca; los núvols, de color de plom, llampaguejavan sovint y un tó de tiesteta s'anava escampant per tot arreu. Ditzosament, sols un curt xáfech resultá de tant fatídicas senyals y soplujat per lo túnel he pogut encare assaborir la instantánea transformació de la naturalesa en aquells marges ombrívols. A la esquerra de la via he agafat luego lo viarany que passa pe'l costat de las tapias de la gran fàbrica de wagons de Neuhausen, he creuhat lo petit pont sota del qual puja desde la turbina del riu lo inmenso de ferro que posa en moviment la maquinaria y als pochs minuts he arrivat al parapet de las resclosas, devant per devant del Castell de Laufen, punt de vista pera mí molt superior al d' aquest últim. Atravessant per fi lo poble, que m' sembla tot de trevalladors, he tornat á pujar la carretera y prop de las vuit he entrat al hotel.

....Quina hora tenim? Ave María; ja som à demà; bona nit tothom.—A.

Madrit 4 de Setembre.

Apenas hi han notícias políticas; sembla que tots los partits hagin donat tregua á sas polémicas en tant que no surti del pas donya Cristina. La tranquilitat es completa en los centros oficials; los canovistas se limitan á consolidar son triunfo y las oposicions á recobrar las forsas perdudas per lo resentent fracs de sos plans; puig no confiant ja en los vents que ls hi pugan venir de dalt, se proposan fer lo últim esfors en las Corts.

Per çò, si son certos los rumors que corren sembla que las Corts no s' obriran en molt temps perque en Cánovas ha convensut á tot-hora de que deu declararse tancada la legislatura d' aquest any després de las festas y de la quarentena.

Mentrestant los partits avansats aprofitan lo periodo electoral pera reorganisarse. Los demòcratas històrichs han celebrat reunions en Sevilla, Valladolit, Valencia, Alicant, Cáceres y altres punts de major y menor importancia, y per tot allí ahont encare no se han reunit ho farán aquesta setmana vencent tota classe de dificultats.

Los progressistas fan lo mateix, habentse notat entre ells, que sos Comités procuran fer ressaltar la personalitat d' en Ruiz Zorrilla, nombrantlo President honorari de tots. He sentit dir que aquesta conducta no obheix al desitx de crear un ídol, cosa incompatible ab las ideas de la democracia, sino á la necessitat de convencer á n' en Martos de que te d' abandonar sos somnis de jefatura. També s' observa que la elecció dels Comités progressistas se fa ab molta imparcialitat, no fent cap distinció entre la procedencia de las personas y á n' aixó 's deu que sigan molt pochs los amichs d' en Salmeron que apareixen en las juntas; aquest fet es presentat com una prova completa de la fusió, sense recels ni desconfiansas.

Ahir obrí las portas al públich lo teatro de Lara en la Corredora de Sant Pau, ab una funció á benefici dels pobres, veientse favorecida d' un plé complert. No hi assistí don Alfonso pero sí la Primcesa,

Dit teatro es elegant y está destinat á presentar pessas d' un acte ab bitllets pera cada una de las parts.—X. de X.

Paris 4 Setembre.

La execució dels decrets de 29 de Mars, relativament als colègis dirigits per jesuitas, s' ha portat á cap sens escàndols ni oposició per part dels que sempre habian dit que en lo proxim curs se reanudarian las classes, sens la mes petita modificació. En la major part dels colègis no hi trobaren cap jesuita; han sapigut mistificar la llei, apareixent com á propietaris y directors dels establiments individuos del clero secular ó societats civils, presentant la documentació que ls acredita com á tals. En Poitiers, no obstant, al presentarse l' comissari central de polissia acompañat d' alguns gendarmes en lo local dels jesuitas, la porta estava tancada y's tingue que obrirla á viva forsa, per no haberse presentat ningú á las intimacions del comissari. Sembla que, després d' aixó, hi deuria haber motius per creure que l' local estava desert; pero no es aixis. Al internarse en las habitacions del edifici, hi trobaren sis pobrets, que estaban pregant á Deu per l' ànima dels herejes que anaban á destorbarlos en sas oracions. Lo comissari no s' entingué de frilleras y á la primera pregunta que ls hi feu, comprengué que eran sis jesuitas, dels quals tres manifestaren que eran duenys del edifici. Se quedaren aquests en lo local y obligaren á abandonarlo als altres tres, que al passar per alguns carrers veieren agenolladas á sos peus algunes penitentes ó Magdalenas arrepentidas que ab freqüencia anaban á confessar sas culpas á la iglesia dels jesuitas. Alguns crits se donaren també de viva ls märtirs! que foren aufegats inmediatament ab los de viva la República!

També en Marsella hi ha hagut resistencia, no de part dels jesuitas, sino de part de la societat encarregada del colègi. Debia l' comissari sellar la capella del establiment, quan á protest de que ls jesuitas ni eran propietaris ni arrendataris del local, se ficaren dintre de la capella, per impedir que fos sellada y dihen que sols á viva forsa 'n surtirian. Lo comissari envia á la prefectura un dels seus delegats per rebre novas órdras y saber lo que debia ferse en aquell cas. La resposta fou que ls tragüés de la capella y la sellés; com aixis s' executá.

Los decrets per lo tant han sigut cumplerts; falta tant sols que aquestas *ovelletes de Cristo*, anomenades deixables de Sant Ignaci, no s' burlin de la llei, com tractan de fer. Partidaris de sofismas, fins en lo terreno de la moral, acostumats á no fer cas de lo que dicta la conciencia, si no s' acomoda á sos interessos, posposant la religió á sos plahers y comoditats, natural es que menos escrupulis tingan en eludir una llei que en cometre un atentat á la moral pública ó á la vida d' una persona.

La declaració que ha sigut donada á llum per lo periódich illegitimista *La Guienne*, ha promogut un verdader escàndol y una tristísima impressió en tota la premsa republicana. Si es auténtica, com se creu; si s' ha redactat ab connivencia del govern; si l' govern ha arribat á un punt tal de debilitat ab lo Vaticá y ls bisbes, pot donarse per morta la situació presidida per M. de Freycinet, que haurá caigut per haber preferit las benediccions dels bisbes á las del poble; que haurá baixat lo cap devant d' una institució que no sab ahont girarse per allargar sa vida, y ha abandonat ab cobardia ls interessos y la dignitat del poble francés.

Un periódich ultramontá esplica las entrevistas d' en Freycinit ab lo Nunci, que veyen la insistencia del primer en que las congregacions donguessen algun pas que li permetés no proseguir la execució del segon dels decrets de 29 de Mars, y comprendent que volia s' enterés al Papa d' aquests desitjos seus, ho escrigué á Lleó XIII y aquest encarregá al cardenal Nina la redacció d' un document que pugués mereixe la aprobació d' en Frey-

cinet, deixant á salvo 'ls drets de la Iglesia. Y aixís succeix. Lo document redactat per lo cardenal Nina y aprobat per M. Desprez, embajador francés en lo Vaticá, fou enviat al arquebisbe de Paris y al president del Consell, y dels dos obtingué la aprobació. Fou allavoras remesa als bisbes per que la presentessen als superiors de las congregacions, que en sa grandíssima majoría s' hi han ja adherit.

Aquesta es la historia del document. No podem ferhi cap comentari. Sols exclamarem: ¡Pobre Fransa!—X.

Lisboa 2 Setembre de 1880.

Avans de recomensar las correspondencias pera lo DIARI CATALÁ, es mon deber saludar á tots mos colegas y amichs per la reaparició de son periódich tan independent é ilustrat, y dilshi que tots mos correligionaris de Portugal me accompanyan en aquesta felicitació, particularment las redaccions dels dos periódichs federaus *Vanguarda* y *Era Nova*.

Las notícias políticas son poch interessantas per are. Lo próximo diumenje tindrán lloc las eleccions suplementarias pels circuls vacants, dos en Lisboa y varios en las provincias. En la capital y en Ponta Delgada es ahont va mes renyida la lluyta electoral per que s' presentan en oposició al govern candidats republicans. Per un dels círculs de Lisboa se presentan tres candidats, un gubernamental, home al qui recomana mes que tot lo diner que te; altre republicá, don Magalhães Lima, eloquent tribuno y periodista distingit, y'l tercer es Anthero de Quental, poeta revolucionari y jefe del moviment socialista. Per l' altre círcul de Lisboa se presenta com á republicá, en Joseph Elías García, inginyer, home de poca confiança per l' partit republicá á causa de sas aliansas ab lo partit regenerador. Per Ponta Delgada, se presenta contra l' candidat gubernamental, lo republicá Teófilo Braga, federal; y que accepta lo *mandat imperatiu*. Aquest distingit escriptor es realment lo jefe del partit republicá en Portugal. Aquest partit ha pres molt desenrotllament desde l' centenari de Camões, per lo tant no seria estrany que triunfessin los candidats republicans, apesar de la pressió exercida pel govern en materia de urnas.

Lo dia 24 del mes que acaba de passar los electors republicans celebraren l' aniversari de l' revolució de 1820 per medi de vetlladas literaries. Lo Centro federal había projectat una marxa aux flambeaux, que debia sortir després de la vetllada, y rcorreguent los carrers de Lisboa habia de anar á felicitar als demés Centros republicans y á las redaccions dels periódichs del partit. Un dels membres de la Comissió executiva demaná osadament lo permís en nom del Centro y la autoritat ho negà perque l' associació no estava legalment constituida. Lo cas es que l' govern tingue por de que ls federaus proclamessin la revolució aquella nit y posá totas las tropas á las armas en sos respectius quartels; los carrers de la part baixa estaven plens de patrullas de polissonts, y en tot lo carrer ahont hi està establert lo Centro Federal se hi vejan molts agents de polissia disfressats, autoritats superiors del ram, etc. La sessió transcorregué pacíficament, dantse vivas á la República y als principals republicans y terminant á las 11 del vespre en mitx del major órde, deixant convensudas á las autoritats de que no s' tenia intenció aquella nit de promouer cap revolució. Lo passat diumenje lo mateix Centro feu una profusa distribució d' un manifest al pays. En Lisboa se distribuï en tots los carrers, lògias, cafés, teatros, passeigs, etc., etc., y se'n enviaren també á las provincias. En los comicis que hi han hagut á causa de l' elecció de Magalhães Lima, també hi ha regnat lo mes gran entusiasme, victorejant á la República y fent los oradors las afirmacions mes osadas, mes tot ha anat ab lo major órde possible. Las autoritats han tingut lo bon sentit de no intervenirhi; ab prou feynas si l' govern maná

l' endemà als seus periòdics oficiosos que transformessin tot lo que va passar y pregoressin las divisions del partit republicà. Es la seva única arma de batalla contra 'ls revolucionaris.

La esquadra francesa era esperada en lo Tajo, mes ahir nit va correr la notícia de que no entraria á la barra perque lo govern recelejava las manifestacions republicanas. Se creu que feren assaber al comandant de l' esquadra que en Lisboa regnava la febre tifóidea, (lo que interinament es fals, puig que sols ne hi hagué alguns cassos lo passat mes de Juny) pera ferla allunyar de nostre port. Los Centros republicans tenian lo projecte de donar una serenata en lo Tajo, á la oficialitat de la República Francesa.

Se parla de la reunió dels Congressos antropològich y literari, que deuen tenir lloc aquest mes. No hi ha per are cap animació, lo que se atribueix ab bastant fonament, á la protecció oficial, que rebutja los elements republicans que son primeras figures de nostra literatura y ciencia. M. Jules Lermina, secretari del Congrés literari, ha dirigit invitacions á molts escriptors, que volen participar al Congrés que no poden formar part del mateix porque será presidit pel rey. Si las festes del Centenari de Camoens siguieren espléndidas, es perque la monarquía no hi prengué part; avuy en Portugal hi ha un abisme entre lo oficial y lo popular. Hi ha fins rivalitat entre las dues forsas.

Donarém mes detalls en la pròxima correspondència.

TEIXEIRA BASTOS.

Butlletí polítich

ELECCIONS PERA DIPUTATS PROVINCIALS.

Lo resultat obtingut en las eleccions d' ahir, es lo següent:

Districte primer.

	Secció 1. ^a	Secció 2. ^a	Total
D. Manel Porcar	58	23	81
» Pere Pous	1	17	18
» Cristófol Taltabull	1	1	1
Hi prengueren part, 100 electors.			

Districte quart.

D. Domingo Sert	22	19	41
» P. Fernandez Balmes	1	1	2
Hi prengueren part 43 electors.			

Districte quint.

D. Joseph Vilaseca y Mogas	29	88	117
» Manel Leonor		2	2
» J. J. Muntadas	1		1
Hi prengueren part 120 electors.			

Districte sisé.

D. Domingo Call	69	48	117
» Joan Martí Thomas	3	2	5
Vots perduts	1		
Hi prengueren part 123 electors.			

Districte octau.

D. Odon Ferrer	40	22	62
» Eduart Gibert	4	10	14
» Manel Angelon	2	2	2
Hi prengueren part 78 electors.			

Total general dels electors qu' han pres part en lo primer dia d' eleccions, 464.

ALS DEMÒCRATAS HISTÓRICHES.

Lo lloc designat per celebrarse la elecció del Comité democràtic històric de Barcelona, es lo teatro del Circo. La elecció començará á las 9 del demàt de demà dimecres y terminarà á la una de la tarda.

Inúil creyem recomanar als demòcratas històriches de Barcelona la importància que revesteix aqueixa elecció, puig es lo primer pas per arribar á la organització definitiva.

Per acort de la Comissió organisadora y directiva.—P. Sacases.

Comissió directiva - organisadora del partit democràtic històric de la província de Barcelona.

En cumpliment de lo acordat per aquesta Comissió, se convoca als demòcrates històriches de la ciutat de Barcelona, amics polítics del senyor Pi y Margall, y qu' estan conformes ab nostras declaracions d' aquesta fetxa pera procedir á la elecció del Comité local del partit, que s' efectuará 'l proxim dimecres dia 8 del corrent en lo local que oportunament se anunciará y ab subjecció á las següents

BASES:

Primera. A las nou del matí del expressat dia s' obrirà lo colegi electoral, procedintse á la designació de mesa per aclamació.

Segona. Inmediatament després de constituida la mesa, començarà la elecció del comité.

Tercera. Los electors entregaran per son órde al president de la mesa sa respectiva candidatura impresa ó manuscrita, que continga los noms de nou vocals y quatre suplents.

Quarta. A la una de la tarde se tancarà la votació, procedintse acte continuo al escrutini y á la proclamació dels individuos que hajin obtingut majoria de vots.

Barcelona 5 de Setembre de 1880.—V. Almirall.—B. Lostau.—J. M. Vallés y Ribot.—Los secretaris P. Sacases.—J. Roig Minguet.

Secció Oficial.

Centre Catalanista Provensalenc.

CERTAMEN DE 1880.

En cumpliment del acort pres per aquest Centre en 10 de Maig prop passat, la Junta Directiva del mateix convoca á tots los escriptors de Catalunya y als qui essent fora de ella en eixa llengua escriuen, al Certamen literari que tindrà lloc lo dia 11 de Novembre prop-vinent y que será regit per lo següent

CARTELL

Desd' avuy fins als 25 dias del mes d' Octubre del present any serán admeses totas las composicions obtant als premis mes avall anunciatas; ab lo bén entés que deurán esser inèdits y originals y adressarse al senyor Secretari de la Societat, Plaça Mercat, 21, segon, Sant Martí de Provensals, ó á Barcelona, Passeig de Pujades, 1, 1.

Las composicions tramesas deurán esser acompañadas d' un plech clós, ahont hi hagi lo títol y lema de la composició y lo nom del autor ó exacte contrassenya; advertintse desde are que no será entregat lo premi á qui sentne guanyador y sens escusa formal y comprobada deixe personalment de recullirlo en l' acte de la festa.

Los títols y lemas de las composicions rebudas se farán públichs á son temps per medi de la premsa periòdica y 'l fallo del jurat serà publicat ab la anticipació necessaria.

Lo Centre s' reserva la propietat per espay d' un any de las composicions premiadas y las restants quedaran arxivadas en Secretaría.

Seguint en un tot aquestas bases serán otorgats los següents premis á judici del Jurat calificador:

I.—Premi d' una flor natural, galana oferta de Donya M. G. de R.; s' otorgarà á la mella poesía qual assumpto queda al franch arbitre dels poetas.

Respectant y seguint antigua costum lo poeta guanyador d' aquest premi d' honor y cortesia ne farà entrega á la dama de sa elecció essent proclamada Reyna de la festa y distribuïnt per sa propia mà los premis als qui 'n sian guanyadors.

II.—Premi ofert per l' Excel·lentíssim senyor D. Manel Pavía y Rodríguez de Alburquerque, Capità general d' est Principat, qual

objecte y assumpto s' publicarán oportunamente.

III.—Premi ofert per lo Reverend Doctor Don Francisco Rodó, Rector de la parroquial església de Sant Martí de Provensals, consistent en lo facsimil de la església, en construcció en lo barri del Clot, executat en argent per l' artista senyor Carreras; serà concedit á la mella composició en vers ó prosa que tracte ó cante *Lo temple catòlic com gloriosa senyera de la Fé, la Pau y 'l verdader progrés y germanó dels pobles*.

IV.—Premi ofert per lo Iltre. Sr. D. Evaristo Arnús, diputat provincial per aquest districte, consistent en una luxosa publicació artística ilustrada: s' concedirà al mella treball en prosa que tracte de *La aplicació del Art á la Industria y principis á que deurian subjectar-se las institucions d' aplicació*.

V.—Premi ofert per *La Associació catalanista d' excursions científicas*, consistent en lo primer volum ricament enquadernat del «Album pintoresch monumental de Catalunya»; s' concedirà al autor de la mella *memoria topogràfica pintoresca d' una comarca de Catalunya*.

VI.—Premi ofert per la *Associació de aficionats á la cassa y pesca de Catalunya*, consistent en un album ricament enquadernat de *La ilustración venatoria*, s' adjudicarà á la poesía que mella descriga 'ls plahers y utilitat de la cassa. (*La cansó del cassador*).

VII.—Premi ofert per «La familiar provençalense», consistent en una joya d' argent; se adjudicarà al autor de la mella poesía *Al travall*.

VIII.—Premi ofert per aquest Centre, consistent en una cadena y medalló d' or de ley ab l' escut y lema d' aquesta Associació; se adjudicarà al autor del mella treball que tracte *Lo retràs moral, religiós y polítich que reporta á la civilisació moderna lo concurs de la dona al travall fabril*.

IX.—Premi ofert per D. Frederich Ricart, consistent en una estàtua de bronze representant la Industria; s' concedirà á la mella óda en que s' cante *Lo progrés de la industria catalana*.

X.—Premi ofert per un Sr. Soci d' aquest Centre, consistent en un objecte d' art; se concedirà á la mella poesía d' èstil popular que cante l' avansament d' aquest poble.

XI.—Premi ofert per altre Sr. Soci de aquest Centre, consistent en la històrica novel·la *Frà Filippo Lippi*, lucosament enquadernada; se concedirà al autor del mella quadro de costums del gènere satírich humorístich que tingui per objecte ridiculizar las *Corridas de Toros*.

XII.—Premi ofert per D. Antoni Servat y D. Joan Vila, primer y segon comandants de la companyia de bombers, consistent en una estàtua de plata, representant un tipo de son institut; se concedirà á la mella poesía que cante 'ls perills y fatigas propias del bomber.

XIII.—Premi ofert per lo jove artista argenter D. Salvador Pujol Fortuny, consistent en una branca de lloret de plata y or; se concedirà á la mella composició de gènere festiu que cante *Lo fadri argenter*.

XIV.—Premi ofert per un obrer d' aquesta població, consistent en una col·lecció d' obres científiques; se concedirà al autor del mella quadro de *costums obrers de Catalunya*.

Fou publicat lo present Cartell en Sant Martí de Provensals á 1 de Setembre del present any 1880; habent designat aquest Centre pera formar lo Jurat calificador als Srs. don Adolf Blanch, D. Damás Calvet, D. Valentí Almirall, D. Francisco Miquel y Badía, don Frederich Soler, D. Angel Guimerà y don D. Carlos Pirozzini.

Lo President, Marcelí Casajuana.—Lo Secretari, Joan Serra Solé.

Sant Martí de Provensals á 1 de Setembre de 1880.

Empresa concessionaria d' aigües subterrànies del riu Llobregat.—Se treu á pública subasta la excavació d' un kilòmetre de rech y terraplé de la mateixa, desde la segona casa-màquinas darrera la Casa Rigalt fins lo tercer de-

pósit en Coll de Finestrelles, la qual tindrà lloc el dia 11 del corrent à las 11 del dematí. Los planos, plech de condicions y modelo de proposició estarán de manifest en las oficinas de l' Empresa desde lo dijous pròxim dia 9, admetentse proposicions en plech clòs fins l' hora de la subasta.—Barcelona 5 Setembre de 1880.—Per l' Empresa.—Lo Administrador, F. Vila.

Administració principal de correus de Barcelona.—*Llista de las cartas, impresos y mostres detingudas en questa administració principal per falta de franqueix en lo dia de la fetxa.*

Sánchez Boy, Melbourne.—A. J. Ortega, Panamá.—Ignaci Bunet, Chillan.—Sancho Coy, Melbourne.—Francisco Gorostiza, Albiasu.—Joseph Anton de Magarola, Vilafranca del Panadés.—Director diari «Tio Conejo», Madrid.—Joan M. Torres, Palma de Mallorca.—Margarida Santandreu, id.—Antonia Simonet, id.—Andreu Zay, Barcelona.—Alfons Filaguer, id.—Elena Dacomes, idem.

Barcelona 4 Setembre de 1880.—Lo Administrador principal, Lluís María Zavaleta.

Cos de Telégrafos.—*Telégramas rebuts en lo dia de la fetxa y detinguts en dita oficina per no trobarse á sos destinataris.*

Tortosa. Ibañez, carrer Sendra.—Marsella. Martí, enginyer, Consell de Cent.—Mahó. Manel Martínez, Consell de Cent, 270.—Madrid. Cristina Gomita, Passatje Escudillers, 5.—Muros. Ramon Camano, Barceloneta, Concordia, 22.—Valencia. Lopez Fabra, Passatje Mendez Vigo, 2.—Barbastre. Pere Lafarga, Conde Assalto, 64.

Barcelona 5 Setembre de 1880—Lo Director de la Secció, Orestes de Mora.

Defuncions.—*Desde las 12 del 4 á las 12 del 6 de Setembre.*

Casats, 4.—Viudos, 1. Solters, 2.—Noys, 4.—Abortos, 1.—Casadas, 3.—Viudas, 2.—Solteras 2.—Noyas, 10.

Naixements.—Varons 24.—Donas 15.

Secció Comercial

PORT DE BARCELONA

Embarcaciones entradas en lo dia deahir

De Motril Ilaud Joven Dolores ab sucre.
Ademés 4 barcos menors ab efectes.

Joch Oficial.

RIFA DE LA CASA DE CARITAT.

SORTEIG 36.

Primera sort. 47,473 premiat ab 4,000 pessetas.

Sorts.	Números.	Ptas.	Sorts.	Números.	Ptas.
2. ^a	38339	200	12. ^a	39946	100
3. ^a	15925	175	13. ^a	1617	100
4. ^a	36771	160	14. ^a	46865	100
5. ^a	26267	100	15. ^a	598	100
6. ^a	1542	100	16. ^a	8842	100
7. ^a	23073	100	17. ^a	40816	100
8. ^a	3447	100	18. ^a	17527	100
9. ^a	28743	100	19. ^a	18403	100
10. ^a	11760	100	20. ^a	29309	500
11. ^a	11742	100			

NÚMEROS PREMIATS AB 80 PESSETAS.

85	11496	20492	28725	39140	42435
1540	12055	21002	29239	39371	42881
1820	12119	21198	29774	39387	43032
2257	13034	21303	29878	39687	43176
2942	13573	21342	29905	39780	43585
3152	14271	21347	30034	39945	43972
4707	14310	22076	31113	40000	44432
5282	14410	22504	31307	40031	44743
5766	14984	23723	31623	40360	45081
6207	16050	23818	31956	40487	45284
6296	16300	23842	32038	40797	45382
6512	16860	24232	32326	40849	45857
6678	17177	24484	33475	41139	45947
7868	17524	25817	34368	41155	47024
7887	18201	25901	34373	41289	47314
8593	18319	26095	36428	41366	47369
9639	18616	27699	36854	41416	47768
9871	19134	27839	37081	41503	47865
10322	19151	28887	37121	41853	47931
10685	19310	28417	37479	42245	48291
10877	19533	28647			

S'han despatxat 48,350 bitllets.—Ha sortit lo últim número premiat lo 21347 que ha obtinut 12125 pessetas.

Despatxadas

Pera Orán vapor francés Ville de Orán, efectes. Id. Cette vapor francés Adonis. Id. La Nouvelle goleta francesa Charité. Id. Terranova polaca italiana Marco Polo. Id. Sevilla polaca goleta Enriqueta. Ademés 7 barcos menors ab efectes.

Sortidas del 6.

Pera Sevilla vapor Segovia. Id. id. vapor Nuevo Valencia. Id. Liverpool vapor Niña. Id. Alicant vapor Navidad. Id. Cette vapor San José. Id. id. vapor francés Adonis. Id. Lóndres vapor Pizarro. Id. Orán vapor inglés Anglian. Id. Argel vapor francés Ville d' Orán. Id. Rio Grande bergantí Baron.

CAMBIS CORRENTS

DONATS PER LA JUNTA DE GOVERN DEL COLLEGI DE CORREDORS REALS DE COMERS DE LA PLASSA DE BARCELONA LO DIA 6 DE SETEMBRE DE 1880.

Lóndres, 90 d. fetxa, 48'25 per 5 ptas.
Paris, 8 d. vista 5'04 p. per id.
Marsella, 8 d. vista, 5'04 1/2 p. per id.

8 DIAS VISTA.

					DIAS VISTA
Albacete	1 1	dany.	Málaga..	3/8	dany.
Alcoy	3/4	»	Madrit.	1/4	»
Alicant	1/2	»	Murcia..	3/4	»
Almería	3/4	»	Orense..	1 1/8	»
Badajos.	7/8	»	Oviedo..	7/8	»
Bilbau.	3/4	»	Palma..	3/4	»
Búrgos.	1 1/8	»	Palencia.	7/8	»
Cádis.	1/2	»	Pamplona..	3/4	»
Cartagena.	5/8	»	Reus.	1/2	»
Castelló.	3/4	»	Salamanca.	1	»
Córdoba.	1/2	»	San Sebastiá.	3/4	»
Corunya.	5/8	»	Santander.	5/8	»
Figueras.	5/8	»	Santiago.	5/8	»
Girona.	5/8	»	Saragossa.	5/8	»
Granada.	5/8	»	Sevilla..	1/4	»
Hosca.	1	»	Tarragona.	3/8	»
Jeres.	5/8	»	Tortosa.	3/4	»
Lleyda.	5/8	»	Valencia.	5/8	»
Logronyo.	1	»	Valladolit.	3/4	»
Lorca.	1	»	Vigo.	5/8	»
Lugo.	1	»	Vitoria.	1	»

EFFECTES PUBLICHS.

Tit. al port. del deute cons. int. 21'07 1/2 d. 21'10 p.
Id. id. esterior em. tot. 21'70 d. 21'80 p.
Id. id. amortisable interior, 40'25 d. 40'50 p.

Ob. pera sub. á fer-car. de totas em. 44'15 d. 44'50 p.
Id del Banc y del Tresor, sèrie int. 100'25 d. 100'50 p.
d. id. esterior, 100'25 d. 100'50 p.
Id. Tresor sobre prod. de Aduanas, 99'50 d. 99'75 p.
Id. del Tresor Isla de Cuba 93'25 d. 93'50 p.
Cedulas del Banc hipotec. d' Espanya, 'd. 'p.
Bonos del Tresor 1.ª y 2.ª sèrie 99' d. 99'15 p.
Accions del Banc hispano colonial, 133'50 d. 133'75 p

ACCIONS.

Banc de Barcelona, 147'50 d. 'p.
Societat Catalana General de Crédit, 193' d. 195' p.
Societat de Crédit Mercantil, 39'35 d. 39'75 p.
Real Comp. de Canalización del Ebro, 13'65 d. 13'85 p.
Ferro-carril de B. à Saragossa, 107'85 d. 108'15 p.

Id. id. id. —Sèrie A.—59' d. 59'50 p.
Id. id. id. —Sèrie B.—60'50 d. 60'75 p.
Fer.-car. Tarrag. à Barc. y Fransa, 105' d. 105'25 p.
Id. Tarragona à Martorell y Barcelona y de Barcelona à Girona, 102' d. 102'25 p.

OBLIGACIONS.

Empréstit Municipal, 100' d. 100'25 p.
» Provincial, 'd. 'p.
» Provincial, 'd. 'p.

Ferro-carril de Barc. à Saragossa, 107'85 d. 108'15 p.
Id. id. id. —Sèrie A.—59' d. 59'50 p.

Id. id. id. —Sèrie B.—60'50 d. 60'75 p.
Fer.-car. Tarrag. à Barc. y Fransa, 105' d. 105'25 p.

Id. Tarragona à Martorell y Barcelona y de Barcelona à Girona, 102' d. 102'25 p.

Id. Barc. à Fransa per Figueras 63'50 d. 63'75 p.
Id. Minas S. Joan de las Abadesses, 91'75 d. 92' p.

Id. Grau de Valencia à Almansa, 48'75 d. 49' p.

Aiguas subterraneas del Llobregat, 85' d. 86' p.

COTISACIÓ oficial de las Bolsas de Madrid, Paris y Lóndres, del dia 4 de Setembre de 1880.

Madrid. Renta perpet. int. al 3 p. % 21'07 1/2 ext. al 3 p. 21'60

Deudaamort ab interès de 2 p. % int. 41'70

Bonos del Tresor de 2,000 rals. . . . . 100'

SECCIÓ DE ANUNCIS

CONSULTA

del Doctor Vidal Solares de las facultats de Medicina de Madrid y Paris.—Especialista en las enfermedades dels noys y de las donas.—Antich metje extern per oposició dels Hospitals següents de Paris: Pitié dedicat al tractament de las malalties de la matrís. Enfants malades ó casa de criaturas malaltas y Des Clíiques dedicat á las donas embarasadas y paridas.—Rep de 2 á 5: los dias festius de 9 á 11 del dematí.—Cárme, 3, principal.

SÍFILIS

Bastarán dues ó tres ampollas de l'ROB DE PURATIU de BOCHET pera sa curació radical.—Ampolla 12 rals.—Consultas gratis. Tapineria, 30, farmacia.

VENEREO

PREMSAS

pera ví y oli. ESTRUJADORAS, SINIAS-ROSA-RIS, nou sistema. Vigas doble T de 0m25, 0m30, 0m35 y 0m40 d' altura.
Tallers de L. DUGROS Jne. Borrell, 32, Barcelona

EXACTITUT

RELLOTJES SEGURS.

de los mellors autors y fàbricas á preus may vistos
per lo baratos, assegurats per lo
rellotjer constructor

DON JOAN FELIU Y CODINA.

LO QUE NO SURT BO 'S CAMBIA

SE FAN TOTA MENA D' ADOBS ASSEGURATS PER DIFÍCILS QUE SIGAN
Plaça del Angel, cantonada á la Boria.

SEGURITAT

MORENAS.

Se curan radicalment per rebel·das que sian á tot altre medicament, ab la pomada «Rite» basta un sol pot per curarlas.

Se ven en Reus, en casa D. Tomás Rite, carrer de Sant Pere Alcántara, número 36, y s'envia franch de ports remitint son import en llibrassa del giro mútuo.

Preu d' un pot, 5 pessetas.

GRAN FÀBRICA y depòsit de buatas; preus sumament mòdichs. Carrer Basea, núm. 44, primer. Maria Torns y fill, Barcelona.

ARA ES POSITIU.

Los ulls de poll y duricias se curan á voluntat del pacient ab l' Elixir de Garriga.

De venda en sa ofissina, carrer de Sant Antoni Abat, n. 25.

GANGA.

Se venen dues cases novas situades en l' Ensanxe d' aquesta ciutat, juntas ó per separat. Tenen jardí y aigua viva.

Donarán rahó en la llibreria de Teixidó y Parrera, carrer del Pí, número 6.

PROCESOS CELEBRES

de tots los païssos baix la direcció de

D. JOSEPH LARIBAL

Edició ilustrada, á quartillo de ral la entrega.

Se suscriu y's reparteixen prospectes en la llibreria de 'n Manero, carrer Lleona, 13.

BREA-AGUILAR. La primera que se fabrica en Espanya. En dotze anys que se prepara en nostre laboratori, ha eonseguit adquirir la reputació de ser millo, preparada que la de Guyot; ademés de sa forta concentració, no deixa residus á l' ampolla. Es la millor calmant de las irritacions mucosas, de la tos, sia de costipat ó de ofech, y de totes las afecions de la garganta y aparatorespiratori. Preu 8 rals. Farmàcia Aguilar, Rambla del Centro 37.

FERRO DIALISAT CASES.

Recomenat per la classe médica contra la anemia, clorosis, estenuació, debilitat, leucorrea, etc., Aventatja 'ls demés preparats de ferro per no tenir olor, sabor ni ennegrir jamay las dents, essent tolerat per los estómachs mes delicats. Reemplassa ab ventatja al Ferro Bravais.

Al per major, Farmàcia de Aviñó y Cases, plassa de la Llana, 11.—Barcelona: Al detall en quasi totes las farmàcias.—Preu 3 pessetas pot.

MAHONS REFRACTARIS

Fàbrica en Hostafranchs: La Porcellana. Mostras: Escudillers, 23 y 25.

Millors que
cap marca ex-
tranjera.

TINTORERÍA ANTIGA DEL REGOMIR

(Al costat de la Capella de Sant Cristófol.)

Aquest establiment te l' honor de posar en coneixement de sos favoreixedors que dintre poch quedará instalat lo Complet Taller-modelo qual maquinaria ha sigut construïda en los tallers de MM. Pierron y Dehaintre de Paris, lo que permetrà executar ab mes promptitud tot lo que confiat li estiga.

ESPECIALITAT EN ROBA D' HOME Y SEDERÍAS.

Carrer del Regomir 7 y 9, al costat de la capella de Sant Cristófol.

FÀBRICA DE OBJECTES TORNEJATS

DE BANYA Y FUSTA

DE

BENET RIERA Y PENOSA. TORELLÓ.

Gran depòsit de brocals, tinters, panillos, canonets d' agullas, gots y demés objectes de torneria.

Pera las demandas dirigirse á casa Sitjar-Torelló.

CENTRO DE ANUNCIS ROLDÓS Y COMP. A CARRER DE ESCUDILLERS 41, Y AGLÁ 9.

Se fan contractas ventajosas pera la inserció d' anuncis en tots los periódichs de Barcelona, Madrid y demés provincias d' Espanya y Extranjer.

TELEGRAMAS.

Noticias del exterior

Segons los darrers telegramas dels diaris extranjers.

Londres, 4.—Cámara dels Comuns.—Lo marqués de Hartington llegeix un despaig del general Roberts, fetxat á Candahar lo primer de Setembre al vespre: l' exèrcit de Ayoub Khan ha sigut avuy totalment derrotat y completament dispersat.

Nostras pérduas son relativament lleugeras. Lo campament de Ayoub está en nostre poder; dos canons que habian perdut y molts altres canons de diferents calibres son en nostres mans.

La major part de la infantería, en la qual consistia tota la forsa de Ayoub Khan, s' ha rendit; la nostra caballeria persegueix al enemic.

De la nostra banda tenim 3 oficials morts, 9 ferits, 18 soldats morts y 57 ferits.

Las pérduas sufertas per las tropas indias son encare desconegudas, mes no semblan excessivas.

Lo cos del tinent Mac Laine que havia sigut fet presoner per Ayoub Khan ha sigut trobat en lo campament enemic. Sembla que ha sigut assassinat de fresch.

Se suposa que Ayoub ha fugit en direcció á Herat.

Berlin, 4.—Lo baró Magnus, embajador á Copenhague, serà destituhit á causa de la falta de tacto de que ha donat probas, durant las ovacions de que ha sigut objecte Sarah Bernhardt.

Cracovia, 4.—La recepció del emperador ha sigut espléndida, regnanti la major cordialitat.

Lo emperador ha parlat en polonés ab los representants del poble.

Telegramas particulars

Madrit 5, á las 10 nit.—Segons los resultats coneiguts de la constitució de las mesas, totes están formadas per adictes.

S' han rebut los antecedents relatius á

n' en Folch y 'ls minittres acordaren en principi l' indult.

En la reunió de senadors y diputats celebrada en casa del general Martínez Campos, s' acordá no realisar cap acte á la presentació del futur vástech y debatre la qüestió devant las Càmaras.

Paris, 6.—Lo ministre del Interior ha rebut unas quaranta declaracions conforme al text publicat pe'l periódich de Burdeos *La Guienne*, essent los firmants d' ellas superiors de congregacions poch importants.

Se diu que l' gobern no considerarà suficient la declaració y que aplicarà los decrets de Mars á totes las congregacions no autorisadas.

Paris 6.—(Per lo cable).—Lo Diputat bonapartista M. Robert-Mitchell, ha dirigit una carta al *National* que ha cridat molt la atenció en los círculs polítichs.

En dita carta M. Robert fa professió de fé republicana, en vista de que la opinió del país, reiteradament expressada en los comicis, se declara cada vegada mes identificada ab las institucions republicanas vigents en França.

Marsella 6, á las 10'19 nit.—(Per lo cable).—Han entrat los vapors «Joven María», «António», «San Antonio» y «Alcira».

BUTLLETI METEOROLÒGICH

DEL DIA D' AHIR.

(Survey especial del DIARI CATALÀ.)

Baròmetro reduxit á 0 graus á las 9 matí.	761'303
Termometro cent. á las 9 matí.	26'4
Humitat relativa á las 9 matí.	27'3
Tensió del vapor d' aigua á las 9 matí. .	23'4
Temperatura màxima á l' ombrá durant as 24 horas anteriors.	41'3
Temperatura mínima á l' ombrá durant las 24 horas anteriors.	22'5
Termometro á Màxima.	82'0
Sol y Serena. Minima.	20'9
Vent dominant.—Mitjorn i.	
Estat del cel, 8 Ci-St. Ci.	

NOTAS. Los núvols pendrà la denominació de *Cirrus* los que afectan la forma del filaments ó cotó fluix; *St. (Stratus)* los que tenen la forma de barras ó faixas; *Cu. (Cumulus)* los que tenen la forma de torras

NO MES CABELL BLANCH

TINTURA LLADO.

Es la única pera tenyir lo cabell en un minut sens tacar lo cutis; no te rival en l' Univers.

A 17 rals, laboratori químic de don Joseph Lladó y Creus, carrer de la Boqueria, 26ª primer, Barcelona. Madrid, carrer Major, 41, drogueria.

MAGATZEM

D' OBJECTES D' ESCRIPTORI.
19, PLASSA DE LA LLANA, 19.

En aquest magatzem s' hi trobarà un abundantíssim surtit de tots los objectes indispensables en un escriptori á preus reduïts.

balas de cotó ó grans aglomeracions, y *Ni. (Nimbus)* quant i' nívols es de una mateixa tinta negra ó cendrosa, es á dir: los nívols de pluja y vent. Las diferents formes combinades, se denominan respectivament: *Ci-St*, *St-Ci*, *Ci-Cu*, *Cu-Ci*, *St-Cu*, y *Cu-St*.

La part despejada del Cel s' expressarà ab los deu primers números.

Los vents en català son N (Tramontana), NE (Gargal), E (Llevant), SE (Xaloch), S (Mijorn), SO (Llaveig), O (Ponent), y NO (Mastral); quals abreviacions són: T, G, Lln, X, Mit, Llx, P, y Mas.

La forsa del vent s' expressarà ab los números desde 0 calma, al 5 huraci.

BUTLLETI ASTRONÒMIC

per I. Martí y Turro. 7 Setembre 1880

PLANETAS	SOL.	Lluna.	Mercuri.	Venus.
al MERIDIÁ	11h 57 M	2h 02' T	11h 26' M	0h 55' T
Marte.	Júpiter.	Saturno.	Urano.	Neptuno
0h 57' T	2h 04' M	2h 43' M	11h 39' M	3h 43 M

ESTRELLAS	Polar.	Aldebará	Cabra.	Rigel.
al MERIDIÁ	2h 09 M	5h 24' M	6h 02' M	6h 03' M
Bertelgeuse.	Sirius.	Castor.	Procyon.	Régulus
6h 43' M	7h 34' M	8h 21' M	8h 23' M	10h 56' M

PLANETAS	Mercuri.	Venus.	Marte.	Júpiter.
y constelacions en que's troba.	Leo.	Virg	Virgo.	Piscis.
SATURNO.	Urano.	Neptuno	Sol.	luna.
Aries.	Leo	Aries.	Leo	Virgo

Imprenta de «La Renaixensa», Xuclá, 13.